

§ 391

Sosiaali- ja terveystoiminnan ja talouden ennuste 31.10.2014

HEL 2014-003281 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.10.2014 tilanteessa.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslialle toimitetaan ennusteet neljä kertaa vuodessa, 10.4., 22.7., 2.10. sekä 27.11.2014. Kaikki kaupunginkanslialle toimitettavat ennusteet käsitellään ensin sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Nyt laaditun ennusteen pohjana ovat oman toiminnan osalta lokakuun lopun tiedot. HUS:in ennuste pohjautuu syyskuun lopun tilanteeseen.

Sosiaali- ja terveystoiminnalla on neljä erillistä talousarviokohtaa, joiden ennusteet ovat seuraavat:

3 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut	TP 2013	TA 2014	Ennuste 31.10.	Ero TA	Ero TA %
Tulot	166 364	185 647	177 847	-7 800	-4,2 %
Menot	1 455 495	1 466 180	1 488 780	-21 800	-1,4 %
Toimintakate	-1 289 131	-1 281 333	-1 310 933	-29 600	-2,3 %

3 10 04 Toimeentulotuki	TP 2013	TA 2014	Ennuste 31.10.	Ero TA	EroTA %
Tulot	87 746	87 052	88 952	1 900	+2,2 %
Menot	168 761	170 000	176 600	-6 600	-3,9 %
Toimintakate	-81 015	-82 948	-87 648	-4 700	-5,7 %

3 10 05	TP 2013	TA 2014	Ennuste 31.10	Ero TA	Ero TA %
Työllisyyden hoitaminen					
Tulot	150	230	230	0	0
Menot	5 652	6 107	6107	0	0
Toimintakate	-5 502	-5 877	-5877	0	0

3 10 06	TP 2013	TA 2014	Ennuste 31.10.	Ero TA	Ero TA %
HUS					
Menot	516 643	519 806	532 406	-12 600	- 2,4 %

Sosiaali- ja terveyspalvelut (3 10 01)

Sosiaali- ja terveysvirasto ennustaa sosiaali- ja terveyspalvelujen määrärahojen ylittävän 21,2 miljoonalla eurolla. Ylitysuha kohdistuu perhe- ja sosiaalipalvelut -osastossa työmarkkinatukeen ja vammaispalveluihin. Terveys- ja päihdepalvelut -osaston ylitysuha kohdistuu terveysasemiin, päivystykseen sekä psykiatria- ja päihdepalveluihin.

Perhe- ja sosiaalipalvelut -osaston ylitysuha on pienentynyt edellisestä ennusteesta 0,7 milj. eurolla ja on nyt 17,6 milj. euroa. Lähes koko ylitys selittyy työmarkkinatuella, jonka arvioidaan ylittävän 16,1 milj. e. Työmarkkinatuen kuntaosuutta on maksettu noin 1300 henkilölle enemmän kuin viime vuonna. Tavoitteeksi asetettu asiakasmäärän puolittuminen ei toteudu, koska ensisijainen toimenpide eli tuetun työllistämisen paikkojen lisääminen ei ole kaupunkikonsernin kokonaisuudessa onnistunut. Lokakuun ennusteessa oli huomioitu, että työttömien määrän kasvusta huolimatta sakkomaksun puolittamiseen suunnitellut toimenpiteet vaikuttavat niin, että loppuvuonna pitkäaikaistyöttömiä olisi sakkolistalla viime vuoden vastaava määrä. Pitkäaikaistyöttömiä ei ole työllistetty sitä määrää, että sakkolista olisi pienentynyt. Oman toiminnan muuttamisella on lisätty kuntouttavan työtoiminnan paikkoja 600, mikä ei kuitenkaan ole estänyt sakkomaksujen kasvua.

Vammaistyössä ylitystä selittää henkilökohtainen apu, asiakaspalvelun ostot ja avustukset. Kuljetuspalvelujen osalta terävöitetään tarvearviointia (toimintakykyarviot, julkisen liikenteen käytön mahdollisuuksien tarkempi huomioon ottaminen) ja määräaikaiset päätökset. Matkojen tilausjärjestelmästä irroitettujen asiakkaiden osalta tehdään tilannearvio ja päätösten tarkistukset. Matkojen yhdistelyn bonusmatkoista luovutaan sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksen mukaisesti 1.9.2014. Shi-kuljetusten saajien tulotarkistukset ovat niin

ikään käynnissä. Henkilökohtaisen avun osalta tuottamistapoja muutetaan siten, että jatkossa lisätään työnantajamallin ja palvelusetelin käyttöä, jotka ovat kustannuksiltaan puitesopimuksilla hankittua palvelua halvempia. Epävarmuustekijöinä ennusteessa on nähtävissä matkamäärien ja kustannusten nousun arviointi, ennakoimattomat palvelutarpeet, asiakasvirran kasvu vammaispalvelulain mukaiseen kuljetuspalveluun sekä lautakunnan päätösten kustannusvaikutukset, jotka arvioidaan ja raportoidaan täysimääräisesti vasta vuonna 2015.

Perhe- ja sosiaalipalvelut -osaston muiden kuin vammaistyön ja työmarkkinatuen menojen ennustetaan alittuvan 6,6 milj. eurolla, joten niiden osalta ennuste on parantunut edelliseen ennusteeseen nähden. Merkittävimmät säästöt saavutetaan lastensuojelun laitoshuollon ostopalveluissa. Kaikissa toiminnoissa tarkastellaan kriittisesti vapautuvien vakanssien, sijais- ja vuokratyövoiman sekä ostopalvelujen käyttöä.

Terveys- ja päihdepalvelut -osaston kulujen ylitysuhka on 7,5 milj. euroa. Ylitys muodostuu päihde- ja mielenterveysasiakkaiden asumispalveluista (3,7 milj. e). Palveluntuottajien kanssa on käynnistetty neuvottelut palvelurakenteen keventämiseksi ja asutettavien määrää vähennetään tiukentamalla asiakasohjausta. Päihdehuollon laitospalveluista ja kuntouttavaa korvaushoitoa ohjataan omaan toimintaan. Terveysasemilla ja sisätautien poliklinikoilla ennustetaan 1,9 milj. e ylitystä, mikä selittyy pääosin laboratorio- ja kuvantamispalvelujen ylittymisellä. Ylitysuhaa vähennetään kohdentamalla laboratorio- ja kuvantamispalvelut entistä tarkemmin, minimoimalla sijaisten käyttöä. Lisäksi päiväaikaisen vuokratyövoiman käyttö on lopetettu 1.4.2014 lukien. Päivystyksen budjetin arvioidaan ylittävän 1,8 milj. eurolla, mitä selittävät merkittävimmin henkilöstömenot. Sijaistyövoiman käyttö päivystyksessä on tiukennettu, varahenkilöstöä pyritään käyttämään ensisijaisesti ja henkilöstöä siirretään yksikön sisällä tarpeen mukaan. Suun terveydenhuolto pysyy budjetissa.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut osaston toiminnan menojen ennustetaan toteutuvan pääosin suunnitellusti.

Hallinnon osastojen osalta talous- ja tukipalvelut -osasto alittaa budjetin yhteensä 2,5 milj. euroa, alituksen muodostuessa henkilöstömenoista, palvelujen ostoista sekä vuokratuottoista. Tietohallinto- ja viestintä -osasto ennustaa budjetin alittuvan 0,6 milj. eurolla ja henkilöstö- ja kehittämispalvelut -osasto 0,8 milj. eurolla. Hallinnon osastojen yhteenlaskettu budjettialitus on 3,9 milj. e.

Toimeentulotuki (3 10 04)

Toimeentulotuen ylitysuhka on 6,6 milj. euroa. Kasvua asiakastalouksissa on ollut 6% tammi-elokuussa verrattuna edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Kustannuskasvu ei ole ollut niin suurta kuin asiakasmäärän kasvu edellyttäisi, koska tänä vuonna toimeentulotukena myönnettävän kriisimajoituksen kustannukset ovat laskeneet 56 % viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.

Työllisyyden hoitaminen (3 10 05)

Työllisyyden hoitamisen ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisesti sekä tulojen että menojen osalta.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (3 10 05)

Virasto ennustaa HUS:in menojen ylittyvän 12,6 milj. euroa. Ennuste pohjautuu HUS:in syyskuun lopussa laatimaan ennusteeseen. Pääosa ylityksestä muodostuu operatiivisesta tulosityksiköstä (5,4 milj. e) sekä naisten ja lastentautien tulosityksiköstä (5,2 milj. e).

Palvelut

Sosiaali- ja terveystalouden suoritetavoitteiden ennustetaan toteutuvan seuraavasti:

	TP 2013	TA 2014	Ennuste 2014	Ero TA-Enn
Terveysneuvonta, käynti	337 333	310 000	320 000	10 000
Terveystalouden vastaanotto, kouluterveydenhuolto	130 607	131 000	135 000	4 000
Terveystalouden vastaanotto, opiskeluterveydenhuolto	57 000	61 000	64 000	4 000
Lääkärin vastaanotto, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	24 079	20 000	25 000	5 000
Lastensuojelun perhehoito, hoito vrk	294 942	325 000	315 600	-9 400
Lastensuojelun laitoshoido, hoito vrk	290 630	247 000	215 800	-31 200
Perheneuvolat, käynti	24 244	19 000	18 500	-500
Lapsiperheiden kotipalvelu, käynti	32 204	28 000	35 000	7 000
Kehitysvammopalvelun asumispalvelut, paikat	826	882	860	-22
Kehitysvammopalvelun laitoshuolto, paikat	167	104	140	36
Lääkärin vastaanotto	731 351	707 000	770 000	63 000
Terveystalouden vastaanotto	710 155	586 000	750 000	164 000
Hammashuolto, käynti	476 936	465 000	481 400	16 400
Pkl-vastaanotto	79 265	82 000	82 000	0
Sisätautien päivystyspoliklinikka, käynti	38 433	36 000	36 000	0
Tk-päivystys, käynti	126 157	125 000	125 000	0
Somaattisen päivystyksen hoitopäivät	70 344	70 000	70 000	0
Psykiatrian avohoitokäynti	215 099	212 000	210 200	-1 800
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät	95 035	93 000	90 000	-3 000
Psykiatrian avohoitopäivä	68 218	70 000	69 000	-1 000

Polikliininen päihdehuolto, as käynnit vuoden aikana	54614	69 000	56 100	-12 900
Korvaushoito, käynnit vuoden aikana	121 464	136 000	124 900	-11 000
Päihdehuollon asumispalvelut, asumisvuorokaudet yht	56 198	61 000	66 000	5 000
Päihdehuollon laitoshuolto, hoitovuorokaudet yht	57 825	66 000	49 000	-17 000
Kotihoito, käynti	2 576 793	2 600 000	2 650 000	50 000
Somaattinen sairaalahoito	26 599	30 000	30 000	0
lääkkäiden pitkäaikainen palveluasuminen, vrk	1 087 178	970 000	1 000 000	30 000
lääkkäiden pitkäaikainen laitoshuolto, vrk	631 783	580 000	590 000	10 000

Terveysneuvonnan ja terveydenhoitajan vastaanottojen käyntimäärät noudattelevat viime vuoden toteumaa. Lastensuojelussa sijoitusten hoitovuorokaudet ovat kokonaisuudessaan vähentyneet. Eniten vähennystä on laitoshoidon ostopalveluissa. Perheneuvolan ja lapsiperheiden kotipalvelun osalta todetaan, etteivät luvut ole vertailukelpoisia keskenään, sillä aiempina vuosina seurattiin asiakkaita ja kotitalouksia, ei käyntejä.

Somaattisen sairaalahoidon hoitajaksot ovat lyhentyneet ja niiden määrä on kasvanut sairaalapaikkojen vähentämisestä huolimatta. Ikääntyneiden palveluissa palvelurakenteen muutos on myös edennyt tavoitteiden suuntaisesti ja näkyy kotihoidon käyntien määrän lisääntymisenä ja ympärivuorokautisen hoidon tarpeen vähenemisenä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystieteiden sitovien tavoitteiden ennuste on seuraava:

Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut

1. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten terveystarkastukset, tavoite 2000 vuodessa	Ei toteudu
2. Perusterveydenhuollon hoidon tarpeen arviointi, tavoite kolmessa vuorokaudessa	Toteutuu
3. Hammashoidon tarpeen arviointi, tavoite kolmessa vuorokaudessa	Toteutuu
4. Kiireettömään hammashoitoon pääsy, tavoite kuudessa kuukaudessa	Toteutuu
5. Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun somaattiseen erikoissairaanhoidon pääsy kuudessa kuukaudessa	Toteutuu
6. Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun psykiatriseen erikoissairaanhoidon pääsy kuudessa kuukaudessa	Toteutuu
7. Kotona asuvien osuus 75-vuotta täyttäneistä nousee	Toteutuu
8. Siirtoviivemaksuihin johtavia somaattisen erikoissairaanhoidon siirtoviiveitä ei synny	Ei toteudu
9. lääkkäiden tehostetun palveluasumisen palveluseteliasiakkaiden määrä nousee 100:lla.	Ei toteudu

Toimeentulotuki

Ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen käytetään 3 % toimeentulotukimäärärahoista ja vähintään puolet ehkäisevästä toimeentulotuesta kohdennetaan vähävaraisille	Toteutuu
--	----------

lapsiperheille

Työllistäminen

Kuntouttavaa työtoimintaa saa 1300 henkilöä vuoden aikana

Toteutuu

Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten terveystarkastusten määräksi ennustetaan 1800, joten tavoite ei toteudu. Siirtoviivemaksut vähenevät vuodesta 2013, mutta tavoite ei toteudu vaikka maksullisten siirtoviivepäivien lukumäärä on vähentynyt yli 90 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Iäkkäiden tehostetun palveluasumisen palveluseteliasiakkaiden määrän kasvu ei tule toteutumaan suunnitellussa laajuudessa nykyisellä palvelusetelin arvolla. Määrän lisääminen vaatii palvelusetelin arvon korottomaista sekä aktiivista palveluohjausta ja neuvonnan lisäämistä.

Muilta osin sitovien toiminnallisten tavoitteiden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti.

Investoinnit

Investointien ennuste on seuraava:

(1000 e)	TA 2014	Ylitysoikeudet	Ennuste 31.10	Ero TA
				2014
Tietotekniikkahankinnat	4 350	2 028	6 378	0
Muut hankinnat	7 000	475	7 475	0
Yhteensä	11 350	2 503	13 853	0

Irtaimen omaisuuden määrärahojen arvioidaan kuluvan kokonaisuudessaan. Irtaimen omaisuuden ylitysoikeus koostuu vuodelta 2013 siirtyneistä hankinnoista, joita varten kaupunginvaltuusto on 29.1.2014 myöntänyt yhteensä 2,503 milj. euron suuruisen ylitysoikeuden vuodelle 2014.

Virastopäällikön kannanotot

Va. virastopäällikkö toteaa, että sosiaali- ja terveysviraston talousarvion toteumaennuste tilanteessa 31.10.2014 osoittaa, että viraston talousarvio on ylittymässä yhteensä 40,4 miljoonaa euroa. Talousarviokohdittain tarkastellen HUS:in osuus ylityksestä on 12,6 miljoonaa euroa, toimeentulotuen osuus 6,6 miljoonaa euroa ja sosiaali- ja terveystalouden osuus 21,2 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveystalouden ylitykseen sisältyy työmarkkinatuen osuus 16,1 miljoonaa euroa, johon viraston vaikutusmahdollisuudet ovat vähäiset. Nyt ennustettu ylitys pysyy lokakuussa laaditun ylitysoikeusesityksen

puitteissa, joten siltä osin talouden reunaehdot eivät ole merkittävästi muuttuneet edellisennusteeseen nähden.

Sosiaali- ja terveystaloudessa on syyskuussa käynnistetty toimet sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdan menojen pysyväksi alentamiseksi, vähentämällä vakanssien täyttöä virastotasolla 1,3 % (200 vakanssia). Tavoitteena on saavuttaa noin 10 milj. euron vuotuinen sopeutus. Vakanssisopeutukset toteutetaan jättämällä täyttämättä vapautuvia vakansseja. Vakanssivähennykset tulevat näkymään täysimääräisinä vasta vuoden 2015 aikana

Viraston henkilöstötoimikunta käsittelee asiaa kokouksessaan 17.11.2014 ja sen mahdollisesti antama lausunto jaetaan sähköpostilla maanantaina.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 23.09.2014 § 327

HEL 2014-003281 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.8.2014 tilanteessa.

Käsittely

23.09.2014 Ehdotuksen mukaan

Asia käsiteltiin viraston henkilöstötoimikunnassa 22.9.2014. Henkilöstötoimikunnan lausunto asiasta jaettiin sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenille tiedoksi 23.9.2014.

17.06.2014 Ehdotuksen mukaan

08.04.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Postiosoite

PL 6000
00099 Helsingin kaupunki
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI1880001200052430

Alv.nro

FI02012566

18.11.2014

Sotep/4

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Postiosoite

PL 6000
00099 Helsingin kaupunki
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F11880001200052430

Alv.nro

F102012566